

Marcin Berdyszak: Shadow of time

Synagóga – Centrum súčasného umenia, Halenárska 2, Trnava

10.05. (Št) – 22.07. (Ne) 2018

Ocitáme sa v tieni času: historického, metaforického, reálneho. Všetky podlažia synagógy tento čas reflektujú a čiastočne zhodnocujú. Tu a teraz. Symbolicko–procesuálnou, dokumentárnou i naratívnu formou. **Marcin Berdyszak** výtvarnými prostriedkami otvára otázky ľudského bytia v univerzalistickej schéme: ako existenciu jednotlivca v koexistencii s rôznymi formami systémov. Tými, ktoré sú diktatúrami v hnedej alebo červenej podobe, tými, ktoré sa tvária ako demokracie, no v skutočnosti sú pseudodemokraciami. A v neposlednom rade: v kontexte spoločenského vývoja posledných troch dekád (ktoré aktívne prežíva už aj ako výtvarník a rodič) dozvuky totalitných systémov implikuje do masovej pop-kultúry, ktorej sme súčasťou, prežívame ju každodenne, mnohí – zvlášť tí najmladší sa voči nej rôznymi formami vymedzujú, tí starší sme už čiastočne či úplne rezignovali, no nezaprieme, že ju všetci dennodenne svojimi banálnymi potrebami využívame, používame, manipulujeme a preto ďalej formujeme. Podporujeme. Zdokonaľujeme jej mechanizmy. Banalita – banán... V záplave banalít a banálnych životov sa mihnú tiene reality – živá hmota, živé myšlienky, živý odkaz. Život však podlieha procesuálnym zmenám. Od narodenia, cez dozrievanie, po smrť. Popri reálnej má aj symbolickú hodnotu. Ak je jednotlivec nositeľom silnej myšlienky alebo myšlienok, ktoré aktívne presadzuje, stáva sa súčasťou odkazu. Niektorí sa stanú jeho súčasťou po pozemskej púti. Vytvorí symbol. Symbol doby, v ktorej žili, reality, ktorej čelili, svedectvám, ktoré tlmočili. Ako Alfréd Wetzler, ktorého 100. výročie narodenia si práve dnes (10. mája 2018) pripomíname a ktorého odkazu je táto výstava symbolicky venovaná.

Roman Popelár

Výstavu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Fond na podporu umenia je hlavným partnerom projektu.

u. fond
na podporu
umenia